

Bohoslužby v Zábřeze 25.března 2018

Mk 14,26-31

Milé sestry, milí bratři, školní léta nabízejí člověku mnoho ponaučení. Třeba zkoušení u tabule, nebo krátké prověrky. Sledoval jsem spolužáky, jak se tak někdy potí, protože se nepřípravili, otázka je zaskočila. A říkal jsem si, že mě se něco takového stát nemůže. Chystám se, učím, nějak to vždycky zvládnou. A pak přišla maturita z matematiky. Na tabuli příklad a v hlavě jakési prázdno. Jistě bychom našli mnohé podobné situace, kdy si člověk je zcela jistý tím, že mu se něco takového stát nemůže. A hle, najednou do toho spadne, ani neví jak.

Říkám si, jak se asi museli cítit učedníci, když jim Ježíš cestou do Getsemanské zahrady říkal, že od něj všichni odpadnou, že ho zradí. Vždyť právě prožili s Ježíšem úžasnou chvíli. Slavnostní večeře jim připomněla, že jsou součástí Božího lidu, který Bůh vyvedl z otroctví do svobody. Taková chvíle člověka vždycky pořádně nabudí, dodá mu odvahy, síly, je pln sebevědomí. A tak musí být asi docela ledovou sprchou, když Ježíš toto jejich vnitřní odhodlání shrne ohlášením jejich zrady, odpadnutí. Není divu, že se tomu brání, nejvíce Petr. Vždyť poznal mnoho důležitých věcí. Poznal, že Ježíš je Boží Syn. Viděl skutek vzkříšení Jairovy dcery, viděl Ježíše v jeho slávě. Tak nějak nepochybuje, kým Ježíš je a co přináší tomuto světu. Proč by ho tedy měl opouštět? Proč by ho měl zradit? Co by se muselo stát, aby k tomu došlo?

Co by se muselo stát, abychom zradili Ježíše? Tak se můžeme ptát i my sami. Kdyby nám někdo řekl, že časem Ježíše opustíme, tak nám nebude dávat smysl. Tato situace mi připomněla jeden vtip. Možná ho dobře znáte. Tři faráři hledají způsob, jak se zbavit netopýrů, kteří jim hnízí ve věži a létají do kostela. První i druhý mají v rukávu technické řešení, ale nic. Netopýři se vždycky vrátí. Až ten třetí předloží nadějný návrh. Netopýry zkonfirmoval a má pokoj. Už se mu v kostele neukázali. Možná se nad tím usmějeme s jistým povzdechem. Ano, ona je to často realita. Představme si, že by u konfirmace farář každému říkal: „Rádi jsme tě tu viděli, ale do pěti let jistě na Ježíše zapomeneš.“ Mnozí by se ošívali, jako rodiče bychom jistě silně protestovali. Vždyť máme přece naději, že právě naše děti zde zůstanou, nezaprou ve svém životě Ježíše. Ano, u některých si tipneme, že to nebude mít moc smysl, ale tady jsou všechny předpoklady, aby víra zůstala, aby se neztratila.

Když jsem byl mládežník, tak jednou došlo k jakémusi generačnímu skoku. Spousta mládežníků dostudovala a vyrazila za prací do světa. Před prázdninami nás bylo skoro třicet. Po prázdninách se nás sešlo pět. Padaly otázky, zda to má smysl. A jeden kamarád se mne ptal, jestli bych na mládež přijel, i kdybychom tam byli je sami dva. On že by určitě dojel. Přece to nevzdáme, říkali jsme si. A tak jsme jezdili. Přemýšlím, co by řekl tomu, kdybych mu namítl, že za dvacet let stejně odpadne, ztratí zájem, tak proč se nyní stresovat? Hodně by se bránil. Nedávno jsem se dozvěděl, že do kostela skoro nechodí. Těžko se zde dá ubránit otázce, co se muselo stát? Tak horlivý mladý muž plný víry a najednou se Ježíš zdá být v jeho životě na vedlejší koleji? Nedává to smysl. Stejně jako to nedává smysl učedníkům, jako to nedá smysl nikomu z nás, když uslyšíme, že i my můžeme zapřít Ježíše ani se nenadějeme. Ježíši to ale smysl dává a můžeme to pochopit i my.

Kritickým momentem se zde jeví skutečnost, že pastýř bude bit. Asi se těžko dokážeme vžít do mysli ovce, abychom posoudili, jak se cítí, když je napaden pastýř. Na druhou stranu kolikrát jsme viděli, jaké to bylo, když třeba vojsko ztratilo v bitvě svého krále, když nějaké hnutí ztratilo vůdce. Dochází k panice a dezorientaci, protože najednou chybí vůdčí autorita. A to se děje i ve chvíli, kdy ovce ztrácejí pastýře, nebo když je pastýř napaden. Je to veliký šok, něco nepředstavitelného. Napadání pastýře je tedy pro ovce signálem k útěku, protože se ztrácí jistota, o kterou se mohly opřít a nezbývá jim nic jiného, než si poradit sám. Pastýř je schopen ovce bránit, ovce pastýře ale ne. Proto prchají, proto se stádo rozpadá. Je to situace, kterou ovce nedokáže ovlivnit a vzhledem k postavení pastýře i situace, s níž jen stěží ve svém životě počítá. Je běžné, že nepřátelé napadají ovce a pastýř je brání. Proč ale by měl někdo napadat pastýře? Pokud je ale napaden a nedokáže se bránit, je to špatný signál pro jeho ovce. Cítí, že je nedokáže uchránit. A v tom nacházíme druhý důvod, proč utíkat pryč.

Ježíšovi učedníci byli zvyklí, že různí zákoníci a starší lidu na něj útočili. A byli zvyklí, že Ježíš tyto útoky odrážel, byl silnější než oni. Proto bude šokem chvíle, kdy se Ježíš bránit nebude, kdy bude poražen, tedy zajat a veden před soud. Taková chvíle vyvolá mnoho otázek, nabourá jistotu, že Ježíš je ten skutečný Mesiáš, ten, který má svůj lid chránit před různými nepřáteli. Nepředstavitelné se stane skutečností a reakce učedníků bude stejná jako u těch ovcí. Prchají pryč, protože jejich opora padla. Musejí spolehnout sami na sebe a proto vyhrává pud sebezáchovy volající k útěku.

Ježíše jako pastýře bije tento svět neustále. Proto je zde stále to pokušení rozutéct se, odejít někam pryč. Většinou to umíme nějak ustát. Ale pak přijde chvíle, kdy se ocitáme dezorientovaní, kdy se nám Ježíš jako autorita života nějakým způsobem vytratí. Největším šokem této chvíle je skutečnost, že tomu nemůžeme sami nějak zabránit. Ono to nevyroste z nás. Stát se svědky bití našeho pastýře není naše volba, ale děje se tak zásahem zvenku.

Sebevětší tak může být odhodlání nezradit, neutéct, ale v tu chvíli je zde něco silnějšího, než jsme my, než je naše odhodlání. A na to nás chce Ježíš upozornit. Věrnost Ježíši není nic, co přichází automaticky jako výsledek nějakého procesu. Být Ježíši věrný je samozřejmě naše odhodlání. Myslím, že jen těžko si v tomto textu můžeme představit jinou reakci učedníků, než jakou jsme četli. Bylo by asi divné říct, že budeme Ježíše následovat, ale sem tam ho párkrát prostě zapřeme. Je to boj uvnitř člověka, kdy opravdu hodně chce, ale být odhodlán a chtít často nestačí. Jen si vzpomeňme, co dokáže udělat s člověkem, když ve společenství církve potká přetvářku, setká se s nějakým nečekaným zlem, se kterým se nedokáže smířit. V takové chvíli se otrásá i důvěra Bohu, věrnost Ježíši. Je to právě takové napadení pastýře, kdy se zdá, že útočník si může dělat, co chce, neboť pastýř je bezmocný. Náš pastýř je tak často bit v našich očích, když v životě přicházejí těžké chvíle a Bůh jedná jinak, než bychom očekávali. Cítíme, že se nám děje křivda a Bůh mlčí. Cítíme se nešťastní a Bůh mlčí. Boží jednání v našem životě nám přestává dávat smysl. Ať budeme odhodlaní, jak chceme, nedá se takovým chvílím a pocitům zabránit.

Rozhovor Ježíše s učedníky nás tedy nabádá, abychom nepřeceňovali své síly. Není to omluvenka pro různá selhání naší věrnosti, není to omluva vychladnutí vřelé lásky k Bohu. Je to jen upozornění, že každého z nás se týká, že Ježíše z různých důvodů může ve svém životě zapřít. V této souvislosti ale Ježíš říká ještě jednu důležitou věc. Všichni ode mne odpadnete, ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje. Toto odpadnutí, toto selhání, nekončí tím, že se ztratíme a pomalu v opuštěnosti Bohem zahyneme. Sami si projdeme kritickou chvílí, kdy poznáme, že naše víra nestojí na nás, ale na Boží milosti. Sami si projdeme bolestí, že ač všechny předpoklady ukazují k bezproblémovému následování, různé problémy člověka od Boha odvedou. Zároveň s tím smíme projít i zkušeností, že Ježíš nad námi neláme hůl, ale ukazuje nám ke svému vzkříšení.

Pozvání do Galileje po vzkříšení je klíčovým místem Ježíšova rozhovoru s učedníky. Vždy při nás bude mnoho slabosti, která nás odloučí od Ježíše. Ale vždy tu také bude naděje k návratu. Může se zdát, že to není už moc velká odvaha vrátit se, když bude po všem. Jenže to setkání v Galileji po Ježíšově vzkříšení, to je vlastně pozvání k přijetí jeho oběti. Můžeme to vidět na Petrovi i ostatních, že jejich odvaha plyne z toho, že věří sami sobě. Staví na sobě, na svých předpokladech a schopnostech. Vykoupení ale přináší Kristův kříž. Pastýř se musí stát obětním beránkem, aby své stádo nadobro ochránil. Proto nám Ježíš oznamuje, že zklameme pokaždé, když jeho kříž budeme chtít nahradit svou dokonalostí. A přidává, že se obnovíme jako jeho stádo, když půjdeme za ním do Galileje, když tedy přijmeme jeho oběť a najdeme nový život v jeho vzkříšení. To je slovo naděje i všude tam, kde nás trápí, že víra se ztratila, že na počáteční nadšení nenavázala vytrvalost. Ježíš nás všechny předchází do Galileje. Tam v setkání s ním se znovu rodí víra opřená již ne o naši sílu, ale o Boží lásku.

Pane Ježíši, děkujeme, že i když různě klopýtáme a selháváme, tak ty nás neopouštíš, ale jdeš

neděle 25.března 2018

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 13 Březen 2019 15:39 -

před námi, zveš nás ke svému novému životu. Dej ať tě následujeme nikoliv jen ze svých sil, ale s důvěrou ve tvé milosrdenství.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }